

BYGGNADS
arbetaren

DITT YRKE

Annon

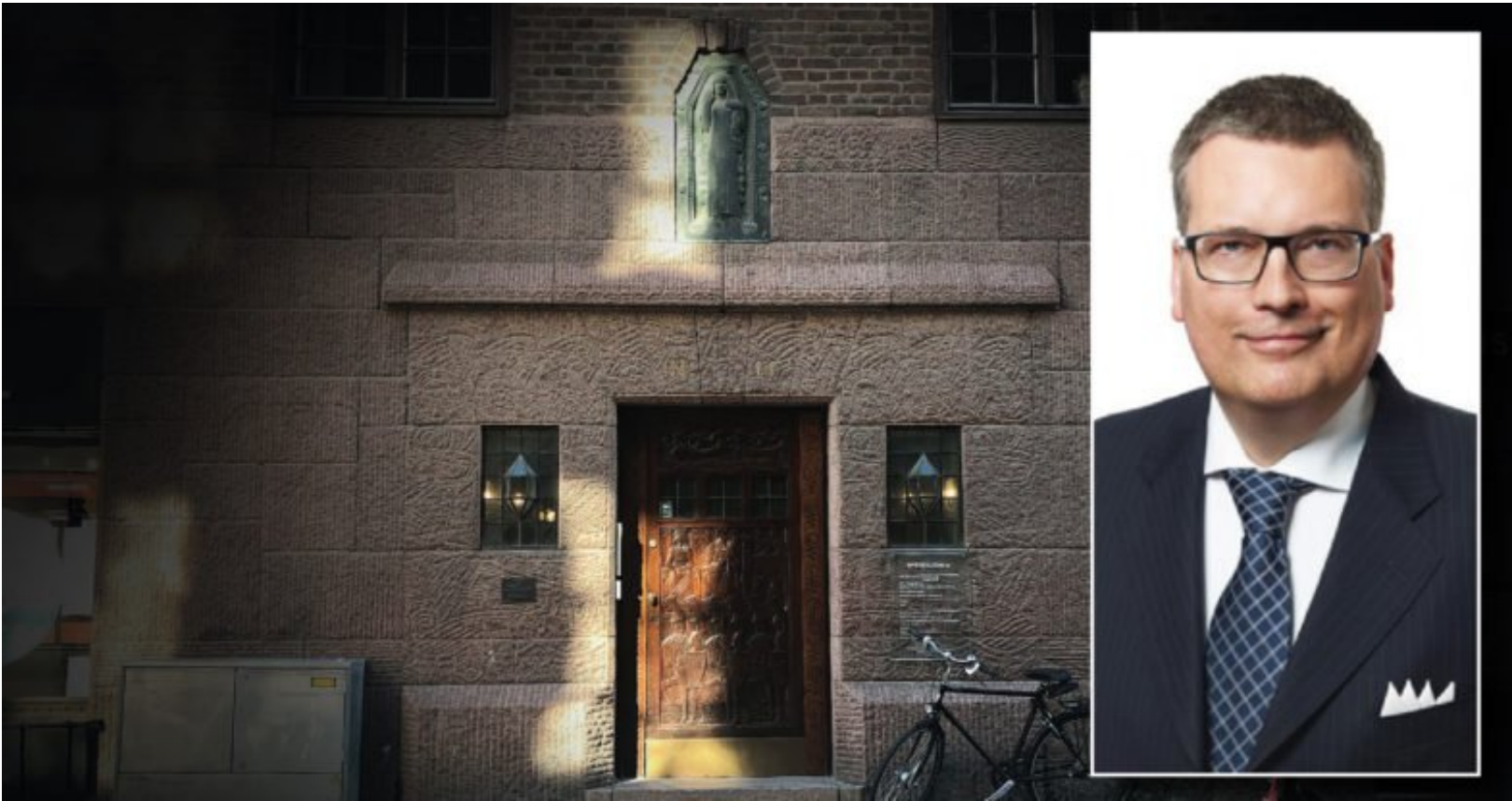

BAKOM FASADEN: KONKURSFÖRVALTARNA

AVSLÖJAR: Misstänks ha möjliggjort miljonbedrägerier inom bygg

Byggnadsarbetaren kan avslöja att advokat Ferdinand Hellers, tidigare delägare i den prisade advokatbyrån Fylgia, misstänks ha godkänt bedrägliga lönegarantier inom bygg för över 20 miljoner kronor. I konkurserna har det funnits en mängd varningssignaler som advokaten förbisett.

BAKOM FASADEN • 31 MAJ 2021 KL 09:42

Här, på Fylgias besöksadress på Östermalm i Stockholm, har advokat Ferdinand Hellers hållit stormöten med personer som senare fått lönegaranti. Foto: Byggnadsarbetaren/Fylgia

Den som går förbi adressen Nybrogatan 11 på Östermalm i Stockholm en vardagsmorgon, ser att välklädda personer med jämna mellanrum går in genom en dörr i mörkt trä med snidade figurer. Den gamla stenfasaden är välhållen, med snirkliga mönster. Där innanför, på ett ansett advokatkontor, har det hållits möten som möjliggjort ett stort, systematiskt bedrägeri.

Det handlar om många miljoner i skattepengar som gått till kriminella via den statliga lönegarantin – med hjälp av en fin fasad.

BAKOM FASADEN: KONKURSFÖRVALTARNA

Lönegaranti är egentligen ett skyddssystem. Anställda som blir utan lön när företagen de jobbar på går i konkurs får pengar av staten när lönen inte kommer.

Men brottslingar har hittat ett sätt att utnyttja systemet och lura till sig stora summor. Kortfattat går det till så här: Ett företag sätts medvetet i konkurs. Inför konkurserna ser brottslingarna till att deras bolag på papperet har många anställda. De kriminella bluffanställer och gör falska löneutbetalningar till olika personer som de har kontroll över. "Lönen" betalar de utnyttjade i regel tillbaka till brottslingarna.

Efter konkurserna går staten in och betalar ut lönegaranti till de bluffanställda. De utnyttjade kan få behålla en del av lönegarantin men tvingas betala den största delen till de kriminella, som ofta gör miljonförtjänster.

Vissa är i
maskopi med
brottslingarna
och andra är
bara alldeles
för naiva.

Pia Bergman, Skatteverket

En nyckelperson är konkursförvaltaren, som beslutar om utbetalningarna.

– De flesta konkursförvaltare är seriösa. Men det finns de som struntar i att kontrollera och som är anlitade just därför. Vissa är i maskopi med brottslingarna och andra är bara alldeles för naiva, säger Pia Bergman, expert på ekonomisk brottslighet på Skatteverket.

Enligt Kammarkollegiet betalades förra året ut över 3,2 miljarder kronor i lönegaranti, vilket är en ökning med 39 procent jämfört med 2019. Kronofogden och andra myndigheter stoppade förra året 4,2 miljoner kronor i lönegaranti som betalats ut felaktigt. Men mörkertalet är högt och i en rapport från Stockholms regionala underrättelsecentrum* skriver man om ett ökande missbruk av lönegarantin med *”storskaliga bedrägeriupplägg av kriminella organisationer som idag obehindrat berikar sig med skattemedel”*.

I rapporten efterlyser man även en hårdare kontroll av konkursförvaltarna.

Byggnadsarbetaren bestämmer sig för att titta närmare på förvaltare som beslutat om lönegaranti i bedrägerimål. En dom i Stockholms tingsrätt från januari i år verkar särskilt intressant, eftersom samma konkursförvaltare har beslutat om olagliga lönegarantiutbetalningar via fyra olika företag under 2017 och 2018.

I myndighetskretsar kallas utredningen ”47-målet”, eftersom hela 47 personer åtalades samtidigt i en jättehärva, där till slut 41 personer – styrande kriminella och bluffanställda – dömdes.

Lönegaranti betalades till ett 20-tal personer i varje konkurs och huvudsakligen användes fyra bygg- eller bemanningsbolag, med inslag av skönhetsvård, som brottsverktyg för att få ut miljoner i statliga pengar.

Sammanlagt betalades 8,3 miljoner ut från staten. Stora delar av pengarna har bevisats vara falska lönegarantiutbetalningar.

Bakom upplägget stod en 51-årig huvudman som drog i trådarna. Tillsammans med sina medbrottslingar tog 51-åringen över bolag som han satte i konkurs, han samlade ihop bluffanställda till de olika företagen och iscensatte lönegarantibedrägeriet.

Flera misstänkta faktorer borde ha fått varningslamporna att blinka för den som betalade ut lönegaranti:

- Mängder av nyanställningar gjordes kort före konkurserna.
- Företagen betalade inte skatt för flera av de ”anställda”.
- Många som ansökte om lönegaranti var i själva verket arbetslösa eller jobbade för andra bolag.
- Personer med starka familjekopplingar ansökte samtidigt om lönegaranti, bland annat den 51-årige huvudmannen, hans kusin, hans två systrar, en av systrarnas dotter och svägerska.

Trots alla varningssignaler beslutade konkursförvaltaren om utbetalningar av lönegaranti på sammanlagt 8,3 miljoner kronor i de fyra bolagen.

Förvaltarens namn är Ferdinand Hellers. Under tiden för konkurserna i de fyra bolagen var han delägare i advokatbyrån Fylgia på Nybrogatan 11 på Östermalm – i fastigheten med den snirkliga stenfasaden.

Hit, till Fylgias besöksadress på Östermalm i Stockholm, kom David för att legitimera sig. Sedan fick han en lönegarantiutbetalning på 80 000 kronor utan att ha jobbat.

När Byggnadsarbetaren pratar med David, en av dem som dömdes för att ha tagit emot lönegaranti utan att jobba, blir han bedrövad när 47-målet kommer på tal.

– Jag mår fortfarande dåligt av det som hände, säger David och berättar om den där dagen 2018 när allt började, på en restaurang i den mellansvenska staden där han bor.

Den enda jag träffade var en receptionist. Hon ville bara kopiera mitt körkort, sen var det inget mer med det.

David, dömd för att ha tagit emot lönegaranti utan att ha jobbat.

David käkade middag och hade kul med kompisarna, när en av vännernas telefon ringde. Det var en bekant som sökte arbetskraft inom byggbranschen, personer som var över 18.

– Jag hade ju fyllt 18 och ville gärna jobba och tjäna pengar. Han som ringde sa inte vad han hette utan förklarade bara att han hade byggföretag, där man målar och snickrar. Det lät intressant eftersom jag är rätt händig av mig, berättar David som valde att söka jobbet.

Enligt instruktioner skickade David sina personuppgifter och sitt bankkontonummer till den blivande arbetsgivaren. Sedan hörde han inget mer om byggjobbet – förrän han fick oväntade löneutbetalningar på sitt konto. David rådfrågade kompisen, som sa att det hade blivit ett missförstånd och att pengarna måste överföras tillbaka till arbetsgivaren, till ett visst konto. David följde instruktionerna.

Jag insåg att det här inte var rätt, men då ville jag inte gå till polisen.

David, dömd för att ha tagit emot lönegaranti utan att ha jobbat.

Utan att känna till det hade han blivit tillsvidareanställd på ett bolag som snart skulle gå i konkurs.

– Jag fick ett brev hem om att företaget gått i konkurs och förstod ingenting. Kompisen sa att jag behövde åka till en advokatfirma för att legitimera mig, för att lösa det hela för egen del.

Adressen David fick var Nybrogatan 11, Fylgias kontor på Östermalm.

– Den enda jag träffade var en receptionist. Hon ville bara kopiera mitt körkort, sen var det inget mer med det.

David fick sedan en lönegarantiutbetalning på sitt konto, pengar som också skulle betalas tillbaka.

– Det var runt 80 000, som jag förde över till tre olika konton. Jag insåg att det här inte var rätt, men då ville jag inte gå till polisen och säga det. Jag visste inte vad jag hade med att göra, säger David som överklagat sin dom och hävdar att han inte gjort någon vinning själv.

Oavsett vad David i själva verket känt till, är han ett typexempel på en bluffanställd som har använts för att lura staten på skattepengar.

Fylgia utsågs till årets advokatbyrå i sin klass både 2017 och 2020.

På Fylgias kontor på Nybrogatan har gruppmöten hållits, där bluffanställda i förväg instruerats att säga till Ferdinand Hellers att de jobbat för ett visst företag och nämna ett par uppdiktade platser där de jobbat.

David fick sin lönegaranti utbetalad utan möte, men en spansktalande kvinna som fått ut lönegaranti berättar i förhör om att hon deltagit i ett av mötena på Fylgia. När hon fick frågan om vad hon jobbat med svarade hon: *"Jag har inte jobbat"*. En av personerna bakom upplägget, som fanns med på mötet svarade enligt kvinnan: *"det fixar jag"*.

Han har fått ett falskt underlag presenterat för sig.

Kammaråklagare Erik Wendebj om Ferdinand Hellers.

Kammaråklagare Erik Wendebj berättar att Hellers till att börja med var misstänkt för brott i 47-målet, men sedan aldrig blev åtalad.

– Han har tidigare utretts för delaktighet i bedrägerierna och sedan för tjänstefel men de förundersökningarna är numera nedlagda, säger Erik Wendebj.

Varför?

– För att det inte gick att styrka brott mot honom. Bevisningen har inte varit tillräcklig, helt enkelt.

Hade det gått att genomföra bedrägerierna utan Ferdinand Hellers medverkan?

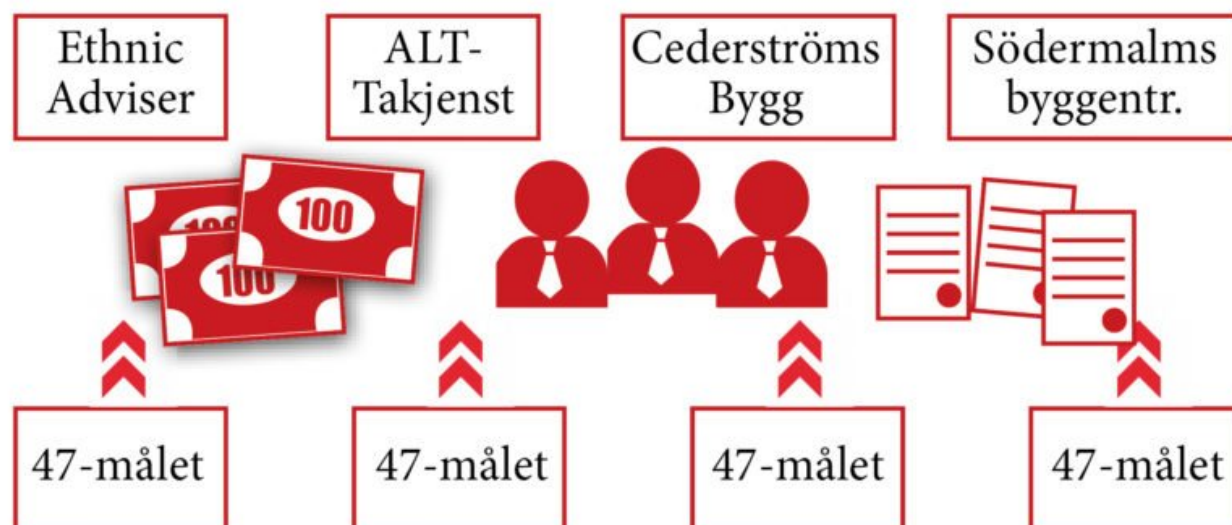
– Han har fått ett falskt underlag presenterat för sig. Om han har gjort tillräckliga kontroller är ingen fråga vi svarar på.

I förhör säger en av de aktiva brottslingarna i 47-målet att han kom i kontakt med Ferdinand Hellers för fem, sex år sedan och att han "vid åtta tillfällen fått lönegaranti utbetalad till sig för bolag där Ferdinand Hellers varit konkursförvaltare". Den 51-årige huvudmannen berättar att han fått lönegaranti med hjälp av Hellers sju gånger.

[LÄS MER: Ferdinand Hellers svarar: "Grundlösa misstankar"](#)

Vi beslutar oss därför för att titta närmare på andra konkurser med kopplingar till 47-målet.

En av ledamöterna i ett företag i 47-målet har också suttit i styrelsen för Södermalms byggentreprenader, som gick i konkurs 2018.

Löneutbetalningar, utnyttjade personer och beslagtagna företagshandlingar leder vidare till nya företag, där Ferdinand Hellers varit konkursförvaltare.

Konkursförvaltaren som beslutade om lönegarantiutbetalningar för Södermalms byggentreprenader: Ferdinand Hellers.

En lettisk bluffanställd kvinna, som aldrig jobbat i Sverige, fick lönegarantiutbetalning av ett bolag i 47-målet. Vi ser att hon också har fått utbetalningar genom det konkursade bolaget Ethnic Adviser Norden och att företagshandlingar från Ethnic Adviser hittades vid tillslag i 47-målet.

Konkursförvaltaren som beslutade om lönegarantiutbetalningar i Ethnic Adviser Norden AB: Ferdinand Hellers.

Flera av de bluffanställda i lönegarantiutbetalningarna i ett av 47-målets bolag har fått löneutbetalningar från Cederströms Bygg Entreprenad, som gick i konkurs 2018.

Konkursförvaltaren som beslutade om lönegarantiutbetalningarna i Cederströms: Ferdinand Hellers.

Gemensamt för samtliga konkurser är att de har handlagts av Ferdinand Hellers som konkursförvaltare, och att dennes bristande lönegarantihandläggning har möjliggjort bedrägerierna”.

Tillsynsmyndigheten i en anmälan till Ekobrottsmyndigheten.

ALT-Takjenst, som konkursförvaltats av Hellers, har drivits av en kvinna som dömts för att ha fått falsk lönegaranti i 47-målet.

Nätet av misstänkta konkursbolag som Ferdinand Hellers godkänt bara växer. Och när vi begär ut handlingar från Kronofogdens tillsynsmyndighet (TSM) visar det sig att man har gjort nya granskningar av många av advokatens konkurser.

Utöver de fyra nya företag som vi har lyckats koppla till 47-målet har TSM tittat på ytterligare 15 bolag där Hellers varit konkursförvaltare. Myndigheten misstänker att det i alla dessa bolag begåtts bedrägerier med lönegarantier.

I en anmälan till Ekobrottsmyndigheten från i mars i år skriver TSM att man misstänker att det har begåtts lönegarantibedrägerier för *”minst 15–20 miljoner kronor”* i sammanlagt 19 tidigare ej polisanmälda konkurser: *”Gemensamt för samtliga konkurser är att de har handlagts av Ferdinand Hellers som konkursförvaltare, och att dennes bristande lönegarantihandläggning har möjliggjort bedrägerierna”*.

Misstänkta företag

Konkursbolag där Kronofogdens tillsynsmyndighet misstänker lönebedrägerier som advokat Ferdinand Hellers möjliggjort:

- ALT-Taktjenst
- AZ Entreprenad i träsket
- Byggservice & Städ Handen
- Cederströms Bygg s Entreprenad
- Ethnic Adviser Norden
- Ma Chere Cuisine
- Mawlana Hala! Kött
- Nordisk börek cafe
- Norrorts Biluthyming
- Projekt Utemiljö i Sverige
- Simit & Börek house
- Stock Bygg Service
- Södermalms bygg entreprenader
- Täby FöretagsFörvaltning
- Ventis
- Målerigruppen FDD
- BBC BYGG
- T Paulssons Bygg och Entreprenad i Stockholm
- Atzola

Det rör sig alltså om ett systematiskt jätteupplägg som pågått under längre tid, med sammanlagt 23 företag där Hellers släppt igenom misstänkta bedrägerier för uppemot 30 miljoner kronor.

Kronofogden misstänker Hellers för medverkan till grova bedrägerier eller grovt tjänstefel och de kritiska anmärkningarna haglar om hans agerande i de 19 konkurserna man utrett:

”Dessa beslut är direkt felaktiga då dessa personer fått lön i andra anställningar under samma perioder som lönegaranti utgått”.

”Det har funnits tydliga varningssignaler på misstänkt lönegarantimissbruk som inte synes ha utretts närmare”.

”Löner synes ha betalats ut från bolagets konto för perioder som det har beviljats lönegaranti för. Genom att inte närmare utreda dessa uppenbara frågetecken så har förvaltaren brustit.”

”...uppenbart att bolaget inte har kunnat sysselsätta 35 personer med tanke på att bolaget synes haft en neddragen verksamhet månaderna innan konkurserna men ändå ökat antalet anställda. Det är **därför högst anmärkningsvärt att förvaltaren inte givit uttryck för någon form av reflektion** avseende rimligheten och sannolikheten av att så många personer verkligen kunde anses ha lönefordringar mot bolaget.”

Vi har upprättat anmälningar och gjort något som är ganska starkt, vi har avstyrkt honom som förvaltare. Han får inga nya konkurser.

Jakob Nyberg, sektionschef för konkurstillsyn på Kronofogden, om Ferdinand Hellers.

Jakob Nyberg, sektionschef för konkurstillsyn på Kronofogden, påpekar att det ställs höga krav på konkursförvaltarna och att ”det absoluta flertalet utför sitt arbete exemplariskt”.

– Men den förvaltaren du tar upp (Ferdinand Hellers) är ett sådant fall där det har funnits brister. Vi har upprättat anmälningar och gjort något som är ganska starkt, vi har avstyrkt honom som förvaltare. Han får inga nya konkurser, säger Jakob Nyberg.

Han förklarar att det funnits varningssignaler i de 19 konkurserna och även i 47-målet, med bland annat stora rekryteringar före konkurser och släktskap mellan lönegarantimottagare, som inte utretts tillräckligt djupt.

– En erfaren konkursförvaltare ser sådant. Vi har riktat kritik mot honom (Hellers) och skickat in en anmälan till Ekobrottsmyndigheten och Advokatsamfundet och har yttrat oss i varje enskild konkurs. Vi har sett att lämpligheten kan ifrågasättas.

Ni tycker alltså inte att Ferdinand Hellers är lämplig som konkursförvaltare?

– Det stämmer.

Det står nu klart att brottslingar har använt Ferdinand Hellers om och om igen för att godkänna bedrägerier med lönegaranti.

I handlingarna om de 19 bolagen från TSM kan vi se att Ferdinand Hellers, precis som i 47-målet, även där hållit stormöten med personer som sagt sig vara anställda.

[LÄS MER: Ferdinand Hellers svarar: ”Grundlösa misstankar”](#)

Mötena på kontoret är en av de arbetsuppgifter Hellers begärt statlig ersättning för, eftersom konkursförvaltare arvoderas av staten när inte konkursbot täcker utgifterna. För vissa företag har Hellers begärt över 100 000 kronor bara för jobbet med lönegarantin.

I de fall där vi kan få ut siffror, räknar vi samman Ferdinand Hellers begäran om arvoden.

Han har begärt 3 miljoner kronor för konkursarbetet i 18 misstänkt fuskande företag. Han tvistar med Tillsynsmyndigheten om summorna, men som minst får han 1,7 miljoner kronor av staten.

Så utses förvaltarna

- Konkursförvaltaren begärs av konkursbolagets företrädare. Om förvaltaren inte har några anmärkningar godkänns den i regel.
- I de 23 fall där Ferdinand Hellers har släppt igenom misstänkta lönebedrägerier har han begärts av personerna i bolagen bakom bedrägerierna.

Ferdinand Hellers har gjort stora pengar de senaste åren. Hans nuvarande bolag, Advokat Ferdinand Hellers AB, hade förra året en omsättning på 5,5 miljoner kronor.

Hellers slutade på Fylgia i samband med att han blev utredd i 47-målet. En av de nuvarande delägarna, advokat Anders Aspegren, har jobbat på Fylgia i flera år samtidigt som Ferdinand Hellers. Aspegren är både delägare och vd i byrån.

I augusti 2019 – samtidigt som 47-målet utreddes – anlitas Anders Aspegren som rekonstruktör** för ett byggbolag som var hårt skuldsatt. Advokaten beslutade att lönegaranti skulle utbetalas till 20 personer för inestående lön för juli och augusti.

Tillsynsmyndigheten på Kronofogden hittade flera brister i hur Aspegren hade arbetat – och misstänkta uppgifter om lönegarantin, varningssignaler som påminner om målen som Ferdinand Hellers hanterat:

- En av de anställda som fick lönegaranti var folkbokförd i Spanien sedan i april 2019.
- Fem personer fick en lönegaranti på 10 000–37 000 kronor mer än vad de fått i lön tidigare.
- Nyanställningar gjordes strax före beslutet om rekonstruktion.
- Flera av de anställda hade inte haft någon taxerad inkomst under flera år före rekonstruktionen.
- Flera anställda hade aldrig fått lön tidigare från bolaget.
- Bolaget hade skatteskulder på nästan sju miljoner kronor. Under 2019 betalade man inte några arbetsgivaravgifter eller skatter för anställda till Skatteverket.
- Varken Anders Aspegren eller någon av hans handläggare träffade de anställda innan man beslutade om lönegaranti. Beslutet baserades bara på lönelistor och anställningsavtal från byggbolagets ekonomichef.

Anders Aspegren.

[LÄS MER: Anders Aspegren svarar: ”Medgett att jag slarvat”](#)

Aspegren har nekat till anklagelserna, men Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd skriver att han ”inte handlagt uppdraget med tillräcklig omsorg. Härigenom har han åsidosatt sina plikter som advokat.” Nämnden har därför tilldelat Aspegren en erinran, en sorts varning, och Kronofogden skriver att bristerna i Anders Aspegrens handläggning har medfört att lönegaranti beviljats med cirka 467 000 kronor för mycket.

2017, när Aspegren och Hellers jobbade på Fylgia och när flera av de misstänkta bolagen gick i konkurs, utsågs Fylgia till Årets advokatbyrå av undersökningsföretaget Regi. Så här skrev Fylgia på sin hemsida: ”Fylgias klienter har lämnat fantastiskt goda omdömen gällande byråns arbete”.

Fylgia hade 2019 en omsättning på 93 miljoner kronor och 2020 fick man åter titeln som Årets advokatbyrå, så det verkar gå fortsatt bra för byrån där bakom den mörka trädörren.

[Här svarar Ferdinand Hellers, Anders Aspegren och Fylgia på misstankarna och kritiken.](#)

Fotnot: David heter egentligen något annat.

* De regionala underrättelsecentrumens uppgift är att myndighetsöverskridande stödja satsningen mot den grova organiserade brottsligheten.

** Företagsrekonstruktion är ett alternativ till konkurs för de företag som har ekonomiska problem, men som på sikt har en möjlighet att överleva. Om domstolen beviljar rekonstruktionen utser den en rekonstruktör. Rekonstruktören ska upprätta en rekonstruktionsplan i samråd med låntagaren.

Johan Fyrk
Reporter
jf@byggarb.se
[010-601 10 43](tel:010-6011043)